

איזהו נשך פרק המישי בבא מציעא

עג.

עין משפט
נר מצוה

(א) [בכרתו יע. וט"ז].
 (ב) [ע"י תוס' גיטין ל' ד"ה
 כ"ה ומוס' לעיל סד' ד"ה
 מה שפי' (א) [לעיל ל'
 חולין פד: (ד) [לעיל סה.
 וט"ז]. (ה) והיא שמתא
 אחולי דקא ממלי גבייהו
 פ"ג רש"י, (ו) [ע"י תוס'
 לעיל ל' ומוס' חולין פד:].
 (ז) [מגיה ש"ס דפוס אמ"ד
 שלחו די למחוק הך דפוס
 שיבשאו וכחצו תחתיו
 בכרתו ה': ובאמת העריך
 ערך שש מצ"ל ר"ה וזו].

הגהות הב"ח

(א) ג"פ בחורי דפיס. כ"ב
 פ"ל ריש דף ל' ע"א:

הגהות הגר"א

[א] ג"פ מאי בינייהו. כ"ב
 הרא"ש ל"ג מאי בינייהו
 וכח כ"ב דלא פליגי וכן
 משמע ברמב"ם שהשמיט
 כל ז' ז' [ב] רש"י ד"ה
 תגרא חתמא למ"ד כ"ו.
 כ"ב ור"ף פ"י להיך
 ומ"מ אין ג"מ לניח
 לפי פ"י כ"ב דלא פליגי:
 [ג] תוס' ד"ה מאי. ור"ח
 פ"י כ"ו. כ"ב אכל נ"י פ"י
 בשם ר"ח שנתן להם שטר
 ממלם אלא שם מקבלים
 אחריות הדך (ועמ"ש
 רבנו צ"ח ס"י קע"ג ס"ק
 ל"ד): [ד] שם ד"ה בחורי.
 ר"ח גימ' כ"ו. כ"ב אכל
 הכרמים מפרש שקונה
 עגל קטן ומנחו כ"ו:

ברשות מוכר. אם קיבל עליו מוכר אחריות הדך: **מוסר.** לאין כאן מלוה עד שתמכר וכל מה שנמכר ציוקר של בעלים הראשונים הוא: **ברשות לוקח אסור.** דמהשתא טופיינא מדמיה צריציתא: **סנס לי.** ואוכלס כאן ואני אעלה לך לזמן פלוני מפירות שיש לי שם: **יש לו שם מוסר.** דמהשתא אוקמיניהו ברשותיה. ואע"ג דלא משך סאה בסקה לאו רבית קלוזה היא אלא אבק רבית דרבנן וכי יש לו לא גזור: **אין לו בראשו מקוס אסור.** דבשכר המתנתו נתן לו זה במקוס היוקר: **והחמרים מעלים במקוס היוקר כמקוס הוול ואין חוששין.** החמרים המשתכרים בתצואה ומציאים ממקוס הוול למקוס היוקר מותר להם ליקח מעות מעבלי בתים שעירים במקוס היוקר ע"מ ליתן להם לזמן פלוני הפירות כשער מקוס הוול ואין חוששין שהיא רבית שכר המתנת מעות כדמפרש ואולי: **מ"ע רב פפא אמר נוחא להו דמגלו להו פפא.** שעל ידי מעותיו של זה הם ניכרים סוחרים ומכירים אותם בעלי בתים של מקוס הוול ונותנין להם בהקפה ומשתכרים אכלס ואפילו לא היה זה ממתין להם שום זמן אלא להביא לו מיד נוח להם לטרות ולהיות שלוחים לקבל עליהם אחריות הדך על כך: **דמוזי גבייהו.** בני מקוס הוול כשומעין שאין אלו משתכרין זה מוחלי גבייהו כ"ל שלא ימסכו ידיהם מלהרגיל אכלס: **סגרא חדסא.** תגר שאינו ניכר עדיין.

כמקוס הוול ואין חוששין.

[ב] למאן דאמר דמגלו להו תרעא איכא למ"ד דמוזי גבייהו ליכא דכיון דאילו ניכר להם אין מאמניים צדכריו שהוא נותנם במקומו צוול ולא מוחלי גבייהו: **צטורא אונן ארבע.** גריו צווא: **צכפרי.** שם מקוס: **אונן שיסא.** אונן שיסא: **וגשקול שיסא.** כיון דמקבל עליה אונסא דאורחא אין כאן רבית ואפילו לא קיבל עליה אונסא דאורחא קמני החמרים מעלים במקוס היוקר כבמקוס הוול: **מחו לעשות בגרוטאות קן.** בשאר פרגמטיא כגון צברי זהב וכסף ושאר מיני מתכות מי אמרינן תצואה דמדי דשכיח הוא דאזלי ואחו כל שעתא אמרינן נוחא להו דמגלו להו גבייהו אכל גילוי תרעא ולא אחולי גבייהו דמי שמכר לו עכשיו לא ימכור לו למחר ופרגמטיא שלקח היום אינו לוקח למחר: **פרדיסא.** לקנות יין מן הכרם צדמים פחותים כל פירות שנה זו צכך וכך ולקוחין אחר שהן צוכר או סומד אכל עדיין לא הגיע לציכור: **רב אסר.** דמשום הקדמת מעות לזמן הצליר קמוזיל גבייהו והוי אגר נטר ליה: **כיון דהוי ציה סיוסא.** פעמים שיש תקולו ככרם כגון צד או גשמים או קרח ומפסקיד הכל ומקבל עליו כל ספיקי הפסד לא מיחזי כאגר נטר ליה. מיהא נראה צעני דבר חרטה כמו קדושין (דף מ:): **תוהא על הראשונות: ומודה רב צטורי.** מקוס שצולרין כרמים צטורים צעגלה ומוליכין את העגלה בין שורות הכרמים ומתקלקלין רגלי השוררים בקלחי שרשים שצקרקע והפסדן רב: **שצשי שיבשא.** צעלי בתים המלוים תצואה לאריסין לזרע ומשלמין להם לגורן תצואה חדשה: **סיעו צגופה דארעא.** צחריש וצקציר מעט: **הויא כהלוה.** סאה צסאה: **מנטרי צאגי.** שומרי הקמות עד הקציר: **הפוכו דרי.** סיעו את בני הצקעה צדישת תצואה צגורן צהולכה וצבצאה סיועא פורתא לפי שצציל שאתם ממתינים שצרכם עד גמר מירוח הגורן הם נותנים לכס מתנה יותר על שצרכם לפיכך סיעו אותם כדי שתהא פעולתכם מושכת עד כלות הגורן ושצירות אינה משתלמת אלא לצסוף ואין כאן המתנה ואם יוסיפו לכס אין זה שכר המתנת שצרכם אלא אחולי גבייהו: **כולי ענמא.** החוכרים שדומיהם לאריסין: **שקלי ארבעה.** כורין צחצירות השדה: **ומסלקי לאריסא צניסן.** כופין אותם לקצור תצואתו ולהסתלק ממנה צניסן: **ומר משוס דנטר ליה עד אייר.** שקיל שיסא. וקא שלקא דעתן משוס החצירות קא מוספי: **אסון הוא דעצדיסו שלא כדין.** שאתם מסלקין אותן צניסן ועדיין לא תמלאת התצואה בצקשה ומפסידין אותן הרבה וצרעא לאריסא שמתעבד עד שמתצבל התצואה כל צרכה הלך שלא כדין היא כפייתם: **אנא נטרעא להו עד אייר ומרווחא להו צכמה.** ושכר שדי אני נוטל שלך אני מפריז על חצירתה ואינו צשכר המתנת ד' כורין:

ברשות מוכר מותר. וכגון שנתן לו שכר עמלו ומוזנו שלא יהא טורח לו צשכר הלוזה וצ"כ מאי קמ"ל וי"ל דסיפא אינטרין ליה צרשות לוקח אסור דס"ד ללא מיחזי צרצית כיון שהוא מוכר במקוס היוקר כמו שהוא נותן לו כאן במקוס הוול: **החמרים מעלין במקום היוקר בבמקום הוול.** פירש צקונטרס אפילו אחריות הדך צהליכה וצחורה על החמרים ואי אפשר לומר כן דלעיל (דף סה.) גבי טרשא דרב חמא פ"י צקונטרס גופיה שהיה אחריות ההליכה על רב חמא אע"ג דהו צצקי להו מיכסא ונקטי להו שוקא ואפילו היה שם אחריות עליהם של מקבלים יש להתיר שם יותר מכאן דבשכר דצצקי להו מיכסא ונקטי להו שוקא יותר מצסמורות אחרות הויא שויא טפי והו צצני לה ציוקר אכל כאן מה שהיו ניכרים סוחרים ע"י המעות ומגלו להו תרעא כך היה נעשה להם צמעות אחרים וכל לזין כמו כן משתכרים ועוד דפריך צסמוך דארב דשקיל חמשא צסורא ומקבל אונסא דאורחא וצקול שיסא ולא פריך לא ליקבל אונסא דאורחא אלא נראה דאחריות הדך צחורתם עם התצואה ממקוס הוול היה על צעה צ' והחמרים היו משתכרין צמעות צהליכה ממקוס היוקר למקוס הוול צשום סחורה ואי לאו טעמא דמגלו להו תרעא או מוחלי גבייהו הוה אסור דבשכר הלוזה של הליכה היו טורחין להם צחורה:

מאי טעמא נוחא להו דמגלו להו תרעא.

פירש צקונטרס ע"י מעות צצדים ניכרים סוחרים ומקיפין להם סחורות אחרות וקסה דקאמר איכא צינייהו תגרא חתמא ולפירושו איכא צינייהו נמי תגרא ישן דטעמא דמגלו להו תרעא ליכא שהרי ניכרים הם מימני קדם ונראה כפ"י ר"ח דפירש דטעמא דמגלו להו תרעא שבעלי בתים המלוים מגלים להם שערי היוקר שפעמים צעוד שהולכים החמרים למקוס הוול וחורין מתייקרין כאן ובעלי בתים מודיעין להם ומסיעין להם למכור: **בתרין דנפיש פסדייהו.** [ד] ר"ח גרים צתוריו ופ"י שמוכר עגלים קטנים ולדות עדרו אשר יולדו לו צשה זאת ומודה רב צהו דשרי שרגילות הרבה שמפילות והוה הקלקול יותר מתייהא של פדסא: **ד'שבשי שיבשא.** פ"י צקונטרס צעלי בתים המלוים תצואה לאריסין לזרע ומשלמין להן לגורן תצואה חדשה ולא אשכתן צשום דוכתא שקורין זה שיבשי ושיבשי היינו זמורות שמתרגס (צראשת מ) שלשה שריגים תלת שיבשין וכן (צכרות דף ה:): **[דלא יתיב מר שיבשא לאריסא]** (ז) [צן שיבשאת מאריסא] ור"ח פירש שנותנין מעות לצעל הזמורות צכך וכך המשיי והם שוים יותר צשעת שזמר הכרמים וליכא מיהא צמורות כמו צפירי ולכן מצריך שמואל להפוכי צארעא:

ניחא להו דמגלי להו תרעא.

פירש צקונטרס ע"י מעות צצדים ניכרים סוחרים ומקיפין להם סחורות אחרות וקסה דקאמר איכא צינייהו תגרא חתמא ולפירושו איכא צינייהו נמי תגרא ישן דטעמא דמגלו להו תרעא ליכא שהרי ניכרים הם מימני קדם ונראה כפ"י ר"ח דפירש דטעמא דמגלו להו תרעא שבעלי בתים המלוים מגלים להם שערי היוקר שפעמים צעוד שהולכים החמרים למקוס הוול וחורין מתייקרין כאן ובעלי בתים מודיעין להם ומסיעין להם למכור: **בתרין דנפיש פסדייהו.** [ד] ר"ח גרים צתוריו ופ"י שמוכר עגלים קטנים ולדות עדרו אשר יולדו לו צשה זאת ומודה רב צהו דשרי שרגילות הרבה שמפילות והוה הקלקול יותר מתייהא של פדסא: **ד'שבשי שיבשא.** פ"י צקונטרס צעלי בתים המלוים תצואה לאריסין לזרע ומשלמין להן לגורן תצואה חדשה ולא אשכתן צשום דוכתא שקורין זה שיבשי ושיבשי היינו זמורות שמתרגס (צראשת מ) שלשה שריגים תלת שיבשין וכן (צכרות דף ה:): **[דלא יתיב מר שיבשא לאריסא]** (ז) [צן שיבשאת מאריסא] ור"ח פירש שנותנין מעות לצעל הזמורות צכך וכך המשיי והם שוים יותר צשעת שזמר הכרמים וליכא מיהא צמורות כמו צפירי ולכן מצריך שמואל להפוכי צארעא:

ברשות מוכר מותר. וכגון שנתן לו שכר עמלו ומוזנו שלא יהא טורח לו צשכר הלוזה וצ"כ מאי קמ"ל וי"ל דסיפא אינטרין ליה צרשות לוקח אסור דס"ד ללא מיחזי צרצית כיון שהוא מוכר במקוס היוקר כמו שהוא נותן לו כאן במקוס הוול: **החמרים מעלין במקום היוקר בבמקום הוול.** פירש צקונטרס אפילו אחריות הדך צהליכה וצחורה על החמרים ואי אפשר לומר כן דלעיל (דף סה.) גבי טרשא דרב חמא פ"י צקונטרס גופיה שהיה אחריות ההליכה על רב חמא אע"ג דהו צצקי להו מיכסא ונקטי להו שוקא ואפילו היה שם אחריות עליהם של מקבלים יש להתיר שם יותר מכאן דבשכר דצצקי להו מיכסא ונקטי להו שוקא יותר מצסמורות אחרות הויא שויא טפי והו צצני לה ציוקר אכל כאן מה שהיו ניכרים סוחרים ע"י המעות ומגלו להו תרעא כך היה נעשה להם צמעות אחרים וכל לזין כמו כן משתכרים ועוד דפריך צסמוך דארב דשקיל חמשא צסורא ומקבל אונסא דאורחא וצקול שיסא ולא פריך לא ליקבל אונסא דאורחא אלא נראה דאחריות הדך צחורתם עם התצואה ממקוס הוול היה על צעה צ' והחמרים היו משתכרין צמעות צהליכה ממקוס היוקר למקוס הוול צשום סחורה ואי לאו טעמא דמגלו להו תרעא או מוחלי גבייהו הוה אסור דבשכר הלוזה של הליכה היו טורחין להם צחורה:

מאי טעמא נוחא להו דמגלו להו תרעא.

פירש צקונטרס ע"י מעות צצדים ניכרים סוחרים ומקיפין להם סחורות אחרות וקסה דקאמר איכא צינייהו תגרא חתמא ולפירושו איכא צינייהו נמי תגרא ישן דטעמא דמגלו להו תרעא ליכא שהרי ניכרים הם מימני קדם ונראה כפ"י ר"ח דפירש דטעמא דמגלו להו תרעא שבעלי בתים המלוים מגלים להם שערי היוקר שפעמים צעוד שהולכים החמרים למקוס הוול וחורין מתייקרין כאן ובעלי בתים מודיעין להם ומסיעין להם למכור: **בתרין דנפיש פסדייהו.** [ד] ר"ח גרים צתוריו ופ"י שמוכר עגלים קטנים ולדות עדרו אשר יולדו לו צשה זאת ומודה רב צהו דשרי שרגילות הרבה שמפילות והוה הקלקול יותר מתייהא של פדסא: **ד'שבשי שיבשא.** פ"י צקונטרס צעלי בתים המלוים תצואה לאריסין לזרע ומשלמין להן לגורן תצואה חדשה ולא אשכתן צשום דוכתא שקורין זה שיבשי ושיבשי היינו זמורות שמתרגס (צראשת מ) שלשה שריגים תלת שיבשין וכן (צכרות דף ה:): **[דלא יתיב מר שיבשא לאריסא]** (ז) [צן שיבשאת מאריסא] ור"ח פירש שנותנין מעות לצעל הזמורות צכך וכך המשיי והם שוים יותר צשעת שזמר הכרמים וליכא מיהא צמורות כמו צפירי ולכן מצריך שמואל להפוכי צארעא:

ניחא להו דמגלי להו תרעא.

פירש צקונטרס ע"י מעות צצדים ניכרים סוחרים ומקיפין להם סחורות אחרות וקסה דקאמר איכא צינייהו תגרא חתמא ולפירושו איכא צינייהו נמי תגרא ישן דטעמא דמגלו להו תרעא ליכא שהרי ניכרים הם מימני קדם ונראה כפ"י ר"ח דפירש דטעמא דמגלו להו תרעא שבעלי בתים המלוים מגלים להם שערי היוקר שפעמים צעוד שהולכים החמרים למקוס הוול וחורין מתייקרין כאן ובעלי בתים מודיעין להם ומסיעין להם למכור: **בתרין דנפיש פסדייהו.** [ד] ר"ח גרים צתוריו ופ"י שמוכר עגלים קטנים ולדות עדרו אשר יולדו לו צשה זאת ומודה רב צהו דשרי שרגילות הרבה שמפילות והוה הקלקול יותר מתייהא של פדסא: **ד'שבשי שיבשא.** פ"י צקונטרס צעלי בתים המלוים תצואה לאריסין לזרע ומשלמין להן לגורן תצואה חדשה ולא אשכתן צשום דוכתא שקורין זה שיבשי ושיבשי היינו זמורות שמתרגס (צראשת מ) שלשה שריגים תלת שיבשין וכן (צכרות דף ה:): **[דלא יתיב מר שיבשא לאריסא]** (ז) [צן שיבשאת מאריסא] ור"ח פירש שנותנין מעות לצעל הזמורות צכך וכך המשיי והם שוים יותר צשעת שזמר הכרמים וליכא מיהא צמורות כמו צפירי ולכן מצריך שמואל להפוכי צארעא:

קבא א מיי פ"ע מהל' מלוה וזוה הלכה ט סג' לאזין קלג קצו טוש"ע י"ד ס"י קעג טע"י טו: **קבב ב מיי** שם טוש"ע שם טע"י ז: **קבג ג ד ה ו מיי** שם טע"י טו ועיין צצ"י: **קבד ד מיי** שם פ"ח הל' ה ועיין צהשגות וצמ"מ סג' שם טוש"ע י"ד שם טע"י יוד: **קבה ה מיי** וסג' שם טוש"ע שם וצפ"י המוס' וע"ש: **קבו ו מיי** שם הל' ו טוש"ע שם טע"ף יא: **קבז ז מיי** שם הל' ז טוש"ע שם טע"ף יב: **קבח ח מיי** שם הל' ח סג' שם טע"ף יג:

מוסף רש"י

אדם חשוב שאני. יש לו להחמיר על עצמו יותר (תוס' יב:) לפי שלמדים הימנו (בבבבות יב.) שהרואה אותו שהוא מקבל עומד ומיקל יותר (שבח יב.)